

Aan: geadresseerde

Assen, 31 augustus 2010

Ons kenmerk: 10.034/HL

Behandeld door: drs. E. Lange (0592) 365943

Onderwerp: jaarverslag 2009

Geachte mevrouw/heer,

Met veel plezier sturen wij u hierbij het jaarverslag 2009 van het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg (OCWZ).

Mocht het jaarverslag voor u aanleiding zijn om te reageren, dan kunt u contact opnemen met ons bureau.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J.P. Sluiter', written in a cursive style.

de heer J.P. Sluiter
waarnemend voorzitter bestuurscommissie OCWZ

Jaarverslag 2009

Inleiding van de voorzitter

Met genoegen presenteert de Bestuurscommissie van het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe het jaarverslag 2009.

Het afgelopen jaar is voor het onderzoeksbureau geen gemakkelijke periode geweest. Met name de langdurige ziekte van de nieuwe coördinator en het vertrek van een ervaren onderzoekster, Joke de Witt, hebben samen met enkele wisselingen in het verantwoordelijk management geleid tot soms onduidelijke situaties.

Ook het afgelopen jaar is er een reeks aan onderzoeken gedaan en opgeleverd. Eén onderzoek verdient hier bijzondere vermelding, namelijk "Onderzoek en wat nu...?". Uit de rapportage blijkt ondermeer dat de onderzoeken die het bureau heeft uitgevoerd door zowel beleidsvoorbereiders als ook door beleidsbepalers in hoge mate worden gebruikt voor objectieve beeldvorming en een rol spelen bij de ontwikkeling van ideeën voor toekomstig beleid. Anders gezegd, de onderzoeken worden wel degelijk gebruikt waarvoor ze bedoeld zijn.

Op dit moment wordt gekeken naar de toekomst van het onderzoeksbureau. In het jaarverslag van vorig jaar gaf de Bestuurscommissie al aan dat de toekomstige inzet van OCWZ opnieuw bepaald dient te worden. Met name de mogelijkheid van verbreding van onderzoeksterreinen en de heroverweging van organisatorische positionering moesten aan de orde komen. Deze agendering heeft

2003-2009

Het Onderzoeksbureau CWZ bestaat 6 jaar. In die tijd zijn er tientallen rapporten geproduceerd. Ook zijn er verschillende kwaliteitsbijeenkomsten georganiseerd om de kwaliteit van onderzoek te verhogen en een betere aansluiting tussen onderzoek en beleid te waarborgen. Steeds belangrijker wordt ook de adviesfunctie van OCWZ. Er valt in de loop van de jaren een duidelijke ontwikkeling waar te nemen dat medewerkers en bijvoorbeeld ook stagiaires van andere afdelingen OCWZ weten te vinden met het verzoek om advies en onderzoek. Met het Drents Panel is een voorzichtige start gemaakt om ook onderzoeksvragen van andere afdelingen te beantwoorden. Het is een goede zaak dat de kennis en kunde van het onderzoeksbureau zoveel mogelijk wordt benut en ook gewaardeerd. Deze ontwikkeling past prima in de tijdsgeest van de provincie waarin begrippen als integraal denken, slimmer werken en Provincie Nieuwe Stijl de huidige denkrichtingen impliceren.

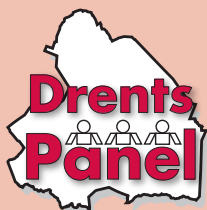
inmiddels plaatsgevonden. De klankbordgroep werkt de opdracht over de toekomst van OCWZ uit.

De Bestuurscommissie heeft er alle vertrouwen in dat het onderzoeksbureau ook in de komende jaren aan Provinciale Staten veel te bieden heeft om te komen tot beeldvorming, keuzes en beleid dat mede is gestoeld op gedegen onderzoek. Want dat is vooral wat het onderzoeksbureau typeert: gedegen onderzoek dat is verricht met impliciete en expliciete kennis van de Drentse situatie. Onderzoek dus, waar Drenthe iets aan heeft.

Peter Sluiter,
waarnemend voorzitter

Onderzoeksinstrumenten

Het Drents panel is een bijzonder onderzoeksinstrument van het OCWZ. Al sinds 2005 geeft een grote representatieve groep Drenten een aantal keren per jaar antwoord op vragen die leven bij Provinciale Staten of bij Gedeputeerde Staten. Op die manier is betrouwbaar na te gaan wat Drenten van iets vinden of welke wensen ze hebben. Het Drents Panel bestaat uit bijna 2000 inwoners van Drenthe en zijn verdeeld over alle bevolkingscategorieën. www.drentspanel.nl

Jeugdmonitor Drenthe

www.jeugdmonitordrenthe.nl is dé verzamelaarsplaats waar gegevens over de Drentse jeugd van 0 t/m 24 jaar op een toegankelijke manier worden aangeboden. Het geeft een beeld van hoe het met de Drentse jeugd gaat en ondersteunt daarmee bestuurders en beleidsmakers bij het ontwikkelen en evalueren van jeugdbeleid. Onderwerpen zijn demografie, onderwijs, arbeid, gezondheid en welzijn, veiligheid en criminaliteit. De jeugdmonitor wordt uitgevoerd door OCWZ in overleg met provincie Drenthe, GGD-Drenthe, Icare, Politie Drenthe, OM Assen, Regionaal Platform Arbeidsmarkt, MEE Drenthe en de Drentse Onderwijsmonitor. In 2009 zijn de mogelijkheden verkend om de Jeugdmonitor Drenthe dynamischer te maken, zodat nog beter tegemoet kan komen aan specifieke vragen van gebruikers aan gegevens. Deze verkenning bestond uit een behoeftepeiling onder gemeenten, een interactieve sessie onder gebruikers en een ronde gesprekken met bronleveranciers. Op basis van het onderzoek is een demo ontwikkeld voor de toekomstige uitbreiding. De uitbreiding met dynamische mogelijkheden staat voor 2010 op de planning.

Onderzoek

In 2009 zijn onder verantwoordelijkheid van de Bestuurscommissie de volgende rapporten verschenen:

● Voortijdig schoolverlaten in Drenthe: onderzoek naar het voortijdig schoolverlaten in Drenthe over de schooljaren 2003/2004 tot en met 2007/2008

Het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg is gevraagd een herhaalde meting naar het voortijdig schoolverlaten uit te voeren. De centrale vraag daarbij is of er de afgelopen jaren sprake is geweest van de beoogde vermindering van het aantal voortijdig schoolverlaters in Drenthe. Het onderzoek wijst uit dat het aantal voortijdig schoolverlaters in Drenthe in de periode 2003/2004 naar 2007/2008 sterk is gereduceerd. Dat betekent dat de provinciale doelstelling voor wat betreft het voortijdig schooluitval behaald is. Uit de analyses blijkt verder dat de groep nieuwe voortijdig schoolverlaters groter is dan de groep oude voortijdig schoolverlaters. Gegeven deze verschillen adviseert het OCWZ de provincie om voor de ontwikkeling van nieuw beleid aansluiting te zoeken bij het landelijke beleid en daarvoor in overleg te gaan met de betrokken uitvoerende partijen als gemeenten en RMC's in Drenthe.

● Cultuur voor iedereen?!: Een herhaalde meting naar kunst- en cultuurparticipatie in Drenthe

In de vorige en huidige provinciale cultuuragenda doet de provincie verschillende voorstellen die zich richten op het verbeteren van de culturele participatie van de Drentse burgers. Het Onderzoeksbureau CWZ is gevraagd om de huidige mate van cultuurparticipatie en de veranderingen in participatie inzichtelijk te maken.

De passieve en actieve culturele participatie van Drenten is gestegen ten opzichte van de nulmeting uit 2005. Ook landelijk is dit het geval. De waardering van het culturele aanbod verschilt per regio in Drenthe. In totaal worden zo'n 20.000 Drenten vanwege fysieke, financiële of bereikbaarheidsredenen uitgesloten van een bezoek aan culturele instelling of voorstelling. Verder bezocht ongeveer de helft van de Drentse inwoners de bibliotheek. Dit is gelijk aan de uitkomsten van de nulmeting in 2005. Over het aanbod van culturele instellingen en voorstellingen is een grote meerderheid tevreden. Met name mensen die al regelmatig voorstellingen bezoeken, hebben behoefte aan meer.

● Onderzoek en wat nu.....?

Provinciale Staten streven ernaar om de uitkomsten van onderzoeken, uitgevoerd door het Onderzoeksbureau CWZ, zoveel en zo goed mogelijk te gebruiken. In dat kader is onderzoek gedaan naar de wijze waarop de uitkomsten uit onderzoeken daadwerkelijk zijn gebruikt. Uit documentanalyse en interviews met statenleden en beleidsmedewerkers blijkt het gebruik van ruim 70% van de rapporten. De rapporten worden meestal gebruikt voor het opdoen van ideeën en het creëren van een objectieve beeldvorming. Ook het gebruik van onderzoeken 'tijdens interne besprekingen' en 'in contacten met derden' is relatief vaak genoemd. Om het gebruik van onderzoeksrapporten te optimaliseren is het rapport afgesloten met een aantal aanbevelingen voor onderzoekers en gebruikers.

Van een aantal rapporten dat begin 2010 openbaar is gemaakt, heeft de uitvoering (vrijwel) volledig in 2009 plaatsgevonden. Het gaat in deze gevallen om:

● **Cultuureducatieve netwerken**

Dit onderzoek is in opdracht van GS onder de scholen voor primair en voortgezet onderwijs uitgevoerd en wordt gebruikt bij de verdere ontwikkeling van het provinciaal beleid rond cultuureducatie. Belangrijkste conclusies zijn: de scholen vinden over het algemeen dat diensten en producten van K&C Drenthe goed aansluiten bij hun wensen en behoeften. Wel hebben de scholen in het primair onderwijs behoefte om de lokale omgeving meer te betrekken in de lessen cultuureducatie en aan activiteiten rond cultureel erfgoed. Bijna alle scholen in het primair onderwijs zien meerwaarde in een breed cultuureducatief netwerk met gemeenten, provinciale en lokale instellingen en kunstenaars, gericht op het uitwisselen van praktijkervaringen. In het voortgezet onderwijs worden de bestaande netwerken goed tot zeer goed gewaardeerd.

● **Taakcombinatie**

Vanuit de ambitie om de mogelijkheden voor Drentse taakcombineerders te optimaliseren, is in 2009 gestart met een onderzoek onder een groep personen die vanwege belemmeringen in taakcombinatie minder dan 12 uur per week werkt. In Drenthe werken ruim 50.000 personen minder dan 12 uur per week. Uit onderzoek blijkt dat hiervan naar schatting 38.000 personen niet willen werken; zo'n 3500 Drentse inwoners hiervan willen/kunnen dit niet vanwege de zorg voor het gezin en/of het huishouden.

● **Klanttevredenheidsonderzoek RTV Drenthe**

In de omroepnota is vastgelegd dat het Onderzoeksbureau CWZ aan een representatieve afspiegeling van de Drentse bevolking vragen voorlegt over de bekendheid en waardering van RTV Drenthe en de behoefte aan programma's. Met behulp van de uitkomsten kan de provincie samen met de regionale omroep werken aan voorstellen die moeten leiden tot verbetering van het beleid.

Gemiddeld 96% van de Drenten kent RTV Drenthe. Het onderdeel TV bereikt meer Drenten dan de radio. Ouderen en laag opgeleide Drenten zijn sterk oververtegenwoordigd in het bereik van de omroep. Het gemiddelde rapportcijfer van de programma's, die ook in 2005 en/of 2007 zijn beoordeeld, is onveranderd en bedraagt een 7,2. Gezien het kleine aantal programma's dat bijdraagt aan het klanttevredenheidscijfer adviseert het Onderzoeksbureau GS om met RTV Drenthe nieuwe afspraken te maken over de lijst van

programma's die bij een volgende meting worden beoordeeld. Op de vraag in welke mate het programmapakket aansluit bij de wensen van de inwoners en waaraan meer behoefte is, komt geen eenduidig beeld naar voren.

● **Vuelta**

Een representatieve groep van 1553 Drentse burgers heeft haar mening gegeven over de Vuelta in Drenthe. Uit het geringe aantal respondenten dat onze vragen met 'weet niet' of 'geen mening' beantwoordde, kan worden afgeleid dat de wielerronde van Spanje niet ongemerkt voorbij is gefietst. Ook kan worden gesteld dat de Drentse inwoners de Vuelta in het algemeen positief hebben beleefd. Het aantal positieve reacties is vele malen groter dan het aantal negatieve. Zo vindt tweederde deel van de bevolking het volkomen terecht dat Drenthe topsportevenementen naar Drenthe haalt, vond 75 procent het evenement goed voor het imago van de provincie Drenthe en is 60 procent van de Drenten trots op het feit dat dit evenement in Drenthe plaatsvond.

● **AMK**

Jaarlijks worden in Nederland naar schatting meer dan 100.000 kinderen mishandeld. Voor de uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg is de provincie verantwoordelijk. Het AMK is de centrale instantie voor het vragen van advies over of het melden van kindermishandeling. Gedeputeerde Staten van Drenthe geven aan dat zij met vereende krachten kindermishandeling willen voorkomen, signaleren en beëindigen. Het Onderzoeksbureau is gevraagd om een eerste verkennend onderzoek te doen onder inwoners van Drenthe naar de bekendheid van het AMK-Drenthe en de meldingsbereidheid bij burgers.

Van de Drentse inwoners heeft 19% wel eens gehoord van het AMK. De overgrote meerderheid kent het begrip AMK dus niet. Van de personen die wel eens gehoord hebben van het AMK weet tweederde deel waarvoor het AMK staat. Ook bestaat veel onduidelijkheid over het feit wat onder kindermishandeling wordt verstaan. De meldingsbereidheid is van een aantal factoren afhankelijk. Dit is de relatie tussen de getuige en het slachtoffer, de verwachtingen van het AMK en de leeftijd van getuigen.

Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg

De bestuurscommissie bestond in 2009 uit drie leden. De leden zijn aangezocht op basis van hun wetenschappelijke, bestuurlijke en maatschappelijke ervaring. De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke aansturing van het onderzoek en zij let daarbij in het bijzonder op onafhankelijkheid, kwaliteit en beleidsrelevantie.

Prof. dr. Jouke van Dijk, voorzitter. De heer Van Dijk was in 2009 voorzitter van de bestuurscommissie vanwege zijn wetenschappelijke kwaliteiten. Hij is hoogleeraar Regionale Arbeidsmarktanalyse bij de afdeling Economische Geografie van de Faculteit der Ruimtelijke Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. Dhr. Van Dijk heeft onlangs zijn functie als lid van de bestuurscommissie neergelegd.

Peter Sluiter. De heer Sluiter is bestuurslid vanwege zijn brede bestuurlijke ervaring en kwaliteiten, o.a. als statenlid in de vorige periode van de provincie Drenthe. De heer Sluiter is directeur van het gevangenis­museum te Veenhuizen.

Drs. Hedwig Udding-Blok. Mevrouw Udding-Blok is bestuurslid vanwege haar brede ervaring als bestuurs- en commissielid. Zij is betrokken bij diverse organisaties op het terrein van cultuur en welzijn. In de periode 2006 - 2010 was mw. Udding-Blok wethouder van de gemeente Aa en Hunze.

Activiteiten

De onderstaande tabel geeft in het kort de activiteiten weer van de bestuurscommissie in 2009.

Activiteiten	Aantal
- Bestuurscommissievergadering ^a	5
- Vergadering Statencommissie CW ^b	1
- Klankbordgroep Statencommissie CW ^c	3
- Overleg met gedeputeerden ^d	1
- Overige gesprekken ^e	1

a Agendapunten: concept onderzoeksvoorstellen, concept onderzoeksrapporten, concept onderzoeksprogramma 2010, voortgang van het onderzoeksprogramma 2009.

b Over onderzoeksrapporten, concept onderzoeksprogramma 2010.

c Overleg over onderzoeksvoorstellen en concept-rapportages.

d Over onderzoeksprogramma 2010.

e Als voorzitter van begeleidings-, klankbord- of initiatiefgroep van een onderzoek.

Samenstelling personeel

In 2009 heeft het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg te maken gehad met ziekte en afwezigheid van de coördinator mevrouw Van Ruijven. Een deel van 2009 is zij vervangen door mevr. M. Rigter. Vanaf oktober was Hugo Parker Brady 24 uur per week gedetacheerd bij CMO Groningen. Doel hiervan was het uitwisselen van de werkwijze en ideeën rond beleidsonderzoek. Verder heeft in 2009 Joke de Witt de overstap gemaakt naar een andere functie buiten het onderzoeksbureau. Voor haar in de plaats is gekomen Renske Louwsma.

Dr. Bernie van Ruijven, coördinator en senior onderzoeker*

Drs. Emon Lange, onderzoeker

Drs. Hugo Parker Brady, onderzoeker

Petra Hoekman MSc, junior onderzoeker

Drs. Joke de Witt, junior onderzoeker* / *Drs. Renske Louwsma*, junior onderzoeker

Henny Plat-Lieben, onderzoeksassistente

Marinda Mailly, secretariaat

* Zij zijn inmiddels niet meer werkzaam bij het Onderzoeksbureau.

Colofon

Rapportage

Drs. E. Lange

Uitgave

Provincie Drenthe

Bestuurscommissie OCWZ

Postbus 122

9400 AC Assen

www.drenthe.nl/onderzoeksbureauocwz

Auteursrecht voorbehouden.

© Copyright 2010, Bestuurscommissie OCWZ

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of publicatie in een andere vorm dan deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de Bestuurscommissie OCWZ.